

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
НДУ «УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ»
ННЦ «ІНСТИТУТ ҐРУНТОЗНАВСТВА ТА АГРОХІМІЇ
ІМЕНІ О. Н. СОКОЛОВСЬКОГО»
ГО «ІНСТИТУТ ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»

Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво – 2020

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
XXIII Міжнародної науково-практичної конференції
м. Харків, 17-18 грудня 2020 року

Харків
2020

УДК 502/504(082)

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 19 від 28.12.2020 р.)*

Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво – 2020 : зб. тез доповідей XXIII Міжнародної науково-практичної конференції, (Харків, 17-18 грудня 2020 року). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. – 110 с.

ISBN 978-966-285-503-6

До збірника увійшли тези доповідей, де розглядаються інноваційні підходи до вирішення екологічних проблем, найкращі практики екологічної освіти та питання міжнародного співробітництва задля охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.

Ecology, environmental protection and balanced environmental management: education – science – production – 2020: Abstracts of XXIII International scientific conference (Kharkiv, December 17-18, 2020). – Kharkiv: KGNU, 2020. – 110 p.

ISBN 978-966-285-503-6

The book contains abstracts on innovative approaches for environmental problem solutions, best practices on environmental education and international cooperation for environmental protection and balanced nature management.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за добір, точність, достовірність наведених даних, фактів, цитат, інших відомостей.

Матеріали друкуються мовою оригіналу

Адреса редакційної колегії:

61022, м. Харків-22, майдан Свободи, 6, к. 481.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, навчально-науковий інститут екології.

Тел. 707-53-86, e-mail: ecology@karazin.ua

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The publication was prepared in the framework of ERASMUS+ project “**Integrated Doctoral Program for Environmental Policy, Management and Technology – INTENSE**” and ERASMUS+ project - Jean Monnet Module “**Instruments of the EU Environmental Policy – INENCY**”, financed by European Commission. Responsibility for the information and views set out in this publication lies entirely with the authors.

ISBN 978-966-285-503-6

© Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна, 2020
© Дончик І. М., макет обкладинки, 2020

УДК 504.03

ПРОТАСЕНКО О. Ф., канд. техн. наук, доц., **КВАСЕНКО О. В.**

*Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків, Україна.*

E-mail: olha.protasenko@hneu.net

ЗЕЛЕНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Одним з важливих питань сьогодення є забезпечення сталого розвитку суспільства. Для досягнення цієї мети застосовують спеціалізовані інструменти, які дозволяють одержати позитивні результати в певній сфері сталого розвитку суспільства: економічній, екологічній або соціальній. Проте на сьогодні актуальним є застосування нових інструментів з реалізації принципів сталого розвитку, впровадження яких дасть змогу досягти поліпшень в усіх зазначених сферах одночасно. Це дозволить забезпечити необхідну для розвитку суспільства триєдність – екологічність, благополуччя і безпека.

Прикладом у цьому випадку є зелена інфраструктура. За останнє десятиріччя практичне впровадження її принципів у різних сферах людської діяльності дозволило зробити значний крок уперед у питанні реалізації концепції сталого розвитку. Підтвердженням цього факту є позитивний досвід застосування зеленої інфраструктури у Німеччині, Франції, США, Канаді та інших країнах світу [1]. Нажаль, в Україні на сьогодні принципи зеленої інфраструктури майже не застосовують, що обумовлено двома ключовими моментами: 1) поняття «зелена інфраструктура» немає на сьогодні визначення прийняттого для українських реалій; 2) відсутність розуміння значення зеленої інфраструктури для сталого розвитку українського суспільства.

Проаналізуємо зазначені моменти детальніше. Відсутність визначення поняття «зелена інфраструктура» пов'язана з тим, що кожна країна, де застосовують такі принципи, у визначенні розставляє власні акценти, керуючись своїми потребами і наявними економічними і соціальними можливостями. Через це, визначення поняття можуть суттєво відрізнитися. Наприклад, у США у визначенні зеленої інфраструктури основна увага приділена впровадженню нової системи управління стічними водами, особливістю якої є застосування замість традиційних заходів з управління зливовою водою, принципово нових – рослинності, ґрунтів та інших природних особливостей ландшафту. У Німеччині акцент у визначенні зроблено на питаннях збільшення використання відновлюваної енергії і керування відходами. Канада пріоритетними вважає питання збереження біорізноманіття, пом'якшення наслідків змін клімату і регулювання водного режиму.

Таким чином, зелена інфраструктура поєднує у собі багато різноманітних заходів, які дозволяють вирішувати широкий спектр проблем різного ступеня складності з урахуванням потреб і можливостей певного суспільства. У світлі

цього, для того, щоб застосувати принципи зеленої інфраструктури в українських реаліях, необхідно розглянути основні переваги, які може надати її впровадження, та виділити серед них ключові елементи, що становитимуть базовий зміст цього поняття. Основними перевагами застосування принципів зеленої інфраструктури у різних сферах діяльності є такі [2]: 1) в екологічній сфері – це підтримка природних і створення штучних парково-ландшафтних зон у містах, що сприяє зменшенню вмісту забруднюючих речовин у повітрі, воді й ґрунті, тощо; 2) в економічній сфері – застосування таких економічних новацій, як використання енергозберігаючих технологій, збільшення долі електротранспорту та інше, що дозволяє покращити економічні показники; 3) у соціальній сфері – створення зелених зон у містах, які є місцем відпочинку і проведення соціально-культурних заходів, що покращує рівень соціальної взаємодії людей; зниження показників захворюваності людей завдяки покращенню стану навколишнього середовища.

Підсумовуючи викладене та враховуючи особливості екологічних потреб українського суспільства, можна дати таке визначення [3]: зелена інфраструктура – комплекс заходів з мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище і людину, який включає як технічні рішення, так і соціально-психологічні.

Проте для підвищення ефективності і масштабів застосування принципів зеленої інфраструктури потрібен системний підхід. Саме застосування системного аналізу наявних екологічних проблем на підприємстві, у місті, регіоні тощо дозволить визначити причини їхнього виникнення та позначити основні шляхи вирішення. У кінцевому підсумку, це зробить екологічну політику ефективною і усвідомленою, що стане наступним кроком на шляху впровадження принципів сталого розвитку суспільства.

Література:

1. Душкова Д. О., Кириллов С. Н. Зеленая инфраструктура города: опыт Германии. *Вестник Волгоградского государственного университета*. 2016. № 2 (35). С. 136-147.
2. Діканов Ю. А. Теоретичні аспекти інфраструктури природокористування як підґрунтя процесу ресурсозбереження. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету (серія: економічні науки)*. 2019. Вип. 54. С. 25-34.
3. Протасенко О. Ф., Мигаль Г.В. Застосування принципів зеленої інфраструктури на підприємствах. *Збірник наукових праць Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова*. 2019. Вип. 1 (475). С. 264-270.

Protasenko O.F., Kvasenko O.V. GREEN INFRASTRUCTURE AS A COMPONENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SOCIETY

^{1,2}*Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv, Ukraine*

The paper is devoted to issues of ensuring the sustainable development of society through the implementation of green infrastructure principles. It is shown how green infrastructure principles are applied in different countries. It's considered how they can be applied in Ukraine accounting the features of Ukrainian society development. It is proposed the definition of the concept "green infrastructure".

Наукове видання

Збірник тез доповідей
XXIII Міжнародної науково-практичної конференції
«Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване
природокористування: освіта – наука – виробництво – 2020»

Українською, російською, англійською мовами

Підписано до друку 29.12.2020 р. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 6,75. Обл.-вид. арк. 7,8
Наклад 100 пр. Зам. №

61022, Харків, майдан Свободи, 6,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Надруковано ХНУ імені В. Н. Каразіна
61022, Харків, майдан Свободи, 4,

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367
від 13.01.09